

Van een wilde wereld naar een strak bedrijf

‘We zien altijd en overal kansen’, verklaart Rudie Denissen de voortvarende ontwikkeling van het verwaarloosde melkveebedrijf dat hij als twintigjarige in het oosten van Duitsland kocht. Door veel rond te fietsen en te werken met vaste routines houdt de ondernemer voor de vele verschillende takken de resultaten op hoog niveau.

TEKST WICHERT KOOPMAN

‘**E**en wilde wereld’, typeert Rudie Denissen (48) de omgeving waarin hij terecht kwam toen hij net na de Wende op 20-jarige leeftijd emigreerde naar het voormalige Oost-Duitsland. Eerder was hij met zijn familie al verhuisd van Noord-Brabant naar Groningen. ‘We hadden daar een melkveebedrijf dat ik samen met mijn broer zou kunnen overnemen’, vertelt Denissen. ‘Maar hij en ik verschilden dusdanig van mening over de toekomst van het bedrijf, dat mijn vader besloot het weer te verkopen zodat ieder van ons zijn eigen weg kon gaan.’ Rudie kocht in het Duitse Ludwigslust een voormalig

coöperatief bedrijf met 160 koeien, 600 vleesstieren en 550 hectare grond.

Van 4000 naar 12.000 kilo melk

‘Het was alsof we jaren teruggingen in de tijd’, haalt hij herinneringen op. ‘Zo was het iedere dag weer spannend of we stroom hadden. De koeien stonden op een grupstal met vaste mest en de melkproductie was gemiddeld 4000 liter per koe per jaar.’ De eerste jaren waren zwaar, maar Denissen vertelt dat hij ze niet graag had willen missen, ook al omdat hij er enorm veel van leerde. De uiergezondheid was

BEDRIJFSPROFIEL

naam bedrijf	Hof Denissen
aantal medewerkers	105 vast en 80 tijdelijk tijdens het oogstseizoen van asperges en aardbeien
aantal koeien:	720
aantal stuks jongvee:	700
rollend jaargemiddelde:	12.300 kg melk met 4,00% vet en 3,35% eiwit
grondgebruik:	1400 ha, waarvan (o.a.) 700 ha mais, 350 ha gras, 250 ha granen, 50 ha luzerne, 50 ha asperges en 40 ha aardappels
andere bedrijfstakken:	teelt van aardbeien, asperges, aardappelen, pompoenen, komkommers en tomaten, restaurant, drie ijscafé's, ijsmakerij, kaasmakerij, boerderijwinkel, legkippen, biogasinstallatie en zonnepanelen

Eigenaar: Rudie Denissen

Bedrijfsleiders: Mariusz (links) en Thijs van Happen (rechts)

Ludwigslust

Duitsland

bijvoorbeeld een voortdurende bron van zorg. 'Het celgetal was vaak extreem hoog en uierontsteking was aan de orde van de dag. Toen we voor het eerst in een melkstal gingen melken, zat het filter na de eerste ronde al dicht van de vlokken', vertelt de veehouder beeldend. 'Met alle ervaring kan ik wel een boek schrijven over uierontsteking. En hierdoor ben ik nog altijd superalert op de uiergezondheid.' Pas toen rond de eeuwwisseling een nieuwe ligboxenstal werd gebouwd, kwam er echt verbetering in de technische resultaten. De gemiddelde productie van de koeien ligt – bij driemaal daags melken – nu op ruim 12.000 kg melk met 4,00% vet en 3,35% eiwit, het celgetal is minder dan 100.000 cellen per milliliter en uierontsteking komt nog maar zelden voor.

Altijd en overal kansen

De melkveehouderij met inmiddels 720 melk- en kalfkoeien en 650 stuks jongvee is al lang niet meer de enige tak op het bedrijf. Op Hof Denissen worden onder andere asperges, aardbeien en tomaten geteeld en er is een boerderijwinkel en een restaurant. 'Mijn vrouw Michaela en ik zien altijd en overal kansen', verklaart de ondernemer de ontwikkeling van de diversiteit op het bedrijf. 'We vonden de tomaten

In de oude gebouwen zijn onder andere de droge koeien gehuisvest

▲ De jonge kalveren staan in grote groepen aan een drinkautomaat

Via een centrale gang worden de koeien vanuit verschillende stallen naar de melkstal geleid

uit de plaatselijke supermarkt niet lekker en zeiden tegen elkaar: dat kunnen we zelf vast beter', geeft Denissen als voorbeeld. 'Vanwege de hoge gasprijs hebben we het plan een tijdje geparkeerd, maar toen we een biogasinstallatie bouwden, hielden we restwarmte over. Daarmee hadden we een goedkope bron om onze kassen te verwarmen en konden we het idee wel realiseren', legt hij uit. Met een oppervlakte van 2,5 hectare is het kassencomplex, in vergelijking met gespecialiseerde bedrijven, bescheiden van omvang. 'Groter willen we ook niet', verklaart Denissen. 'We hebben geen zin om

tomaten te telen voor de tussenhandel om af te moeten wachten wat ze opbrengen. Wie domweg produceert zonder na te denken over een afzetmarkt, is onverantwoord bezig', vindt de ondernemer. 'Wij houden de afzet liever in eigen hand. Met deze omvang lukt dat nog goed. We zetten alles zelf af in een straal van zo'n 100 kilometer rond ons bedrijf.'

Niet afhankelijk van coöperatie

Volgens dezelfde filosofie en aanpak worden op Hof Denissen onder andere 40 hectare aardappels, 50 hectare asperges en 2,5 hectare aardbeien in tunnelkassen geteeld. Zo'n 600.000 liter melk wordt op het eigen bedrijf verwerkt tot kaas en ijs, die onder andere via de eigen winkels en een restaurant rechtstreeks hun weg vinden naar consumenten in de regio. Graag zou Denissen een groter deel van de melk zelf verwerken en vermarkten, maar vooralsnog vindt hij de investering die dat zou vragen, een te groot risico en schrikt hij terug voor het extra werk. 'Ook voor de afzet van melk willen we niet afhankelijk zijn van één afnemer', vertelt de ondernemer. 'Toen we tijdens de melkprijs crisis in 2009, door verkeerde beslissingen van onze coöperatie, een jaar lang maar 20 cent beurden, kostte ons dat bijna de kop. Dat willen we nooit meer meemaken. De afzet regel ik nu zelf op de vrije markt. We verkopen aan de afnemer die ons de beste prijs biedt. En wie dat is, kan wisselen van maand tot maand.'

Routine brengt productiviteit

'Veel rondfietsen', antwoordt Denissen lachend op de vraag hoe hij het overzicht bewaart op zijn veelzijdig-

Exclusief vleesvee als hobby

'Een hobbyprojectje', noemt Rudie Denissen het koppeltje van dertig eenkleurig zwarte dieren in een van de open stallen achter op het erf. Het blijken kruislingen van een wagyu-stier uit eigen holsteinkoeien. 'De stiertjes eten we op en met de vaarsjes fokken we verder tot we zuivere wagyu's hebben. Hier-

mee wil ik een kudde opbouwen', vertelt de veehouder. 'Wat we daar precies mee gaan doen, weet ik nog niet. Maar ik weet zeker dat er markt is voor dit exclusieve product.'

Vanuit kruislingen wil Denissen een wagyukudde opbouwen

Tail painting **ondersteunt tochtdetectie**

Om de vruchtbaarheid van de veestapel te bewaken wordt op Hof Denissen gebruikgemaakt van de service van veeverbeteringsorganisatie RinderAllianz. Hierbij wordt de zogenaamde 'tail painting'-methode ingezet. Dit betekent dat bij koeien en pinken die de veehouder tochtig wil zien, de basis van de staart dik wordt ingesmeerd met een soort vetkrijt. Springende koppelgenotes vegen het krijt van de staart als het dier tijdens de tocht

blijft staan. Een specialist van RinderAllianz loopt dagelijks door de stal om tochtige koeien en pinken op te sporen en te insemineren. Deze medewerker is een ervaren specialist die ook een diagnose kan stellen als een dier niet tochtig wordt gezien. Controle op dracht gebeurt via de melk.

Bij tail painting wordt de basis van de staart gekleurd met vetkrijt

dige en omvangrijke bedrijf. 'We hebben dan wel veel verschillende takken, maar dat betekent niet dat we zomaar wat doen. Iedere afzonderlijke activiteit moet goed draaien en we kunnen voor al onze bedrijfstakken cijfers overleggen die zich kunnen meten met de beste bedrijven in de sector', voegt hij er serieus aan toe.

'Om de productiviteit van de medewerkers en de kwaliteit van het werk op een hoog niveau te houden is het heel belangrijk om structuur aan te brengen in de werkzaamheden', vindt de ondernemer en hij trekt deze lijn direct door naar de koeien op het bedrijf. 'Ook voor de koeien werken vaste routines het best. Iedereen moet 365 dagen per jaar elke dag precies hetzelfde doen. Dat leidt tot de hoogste prestaties', stelt Denissen. Mede daarom ziet hij voor zijn bedrijf geen meerwaarde in automatisering. 'Automatisch melken en voeren verstoren de routine. Daarbij ben ik ervan overtuigd dat het voor ons bedrijf niet gunstig is voor de kostprijs.'

Ook de fokkerij houdt Denissen bewust simpel. 'Bij de stierkeuze kijk ik alleen maar naar de fokwaarden voor duurzaamheid. Duurzaamheid is de basis voor rendement en als een koe duurzaam is, geeft ze ook melk', stelt de veehouder, die altijd sperma van een vijftal stieren – waaronder enkele van het brown-swissras – in het vat heeft. Een paringssysteem maakt de combinaties.

Twijfel over uitbreiding

Hoewel het uit zijn mond bijna ongeloofwaardig klinkt, verklaart Denissen dat hij met de ontwikkeling van het bedrijf de komende jaren pas op de plaats wil maken. 'We gaan niet expanderen, maar optimaliseren', geeft hij aan.

Hoewel ... De ondernemer heeft ver uitgewerkte plannen liggen om de melkveestal te vergroten om te kunnen groeien naar 960 melkkoeien. Maar hij spreekt openlijk zijn twijfel uit. 'Als ik naar de toekomst van de rekensom kijk, dan moeten we het gewoon doen. Met een relatief beperkte investering kunnen we de huisvesting voor de dieren verbeteren en de arbeidsproductiviteit verhogen tot een miljoen kilo melk per arbeidskracht', legt hij uit. 'Maar met deze uitbreiding ga ik wel tegen mijn eigen principe in. Voor de extra melk heb ik namelijk nog geen koopkrachtige afzetmarkt.' |

Het bedrijf beschikt over een groot machinepark waarmee al het landwerk in eigen beheer wordt uitgevoerd

In de uitgebreide boerderijwinkel worden producten van het eigen bedrijf verkocht

Het restaurant is avond aan avond volgeboekt

